

Samčí gametofyt

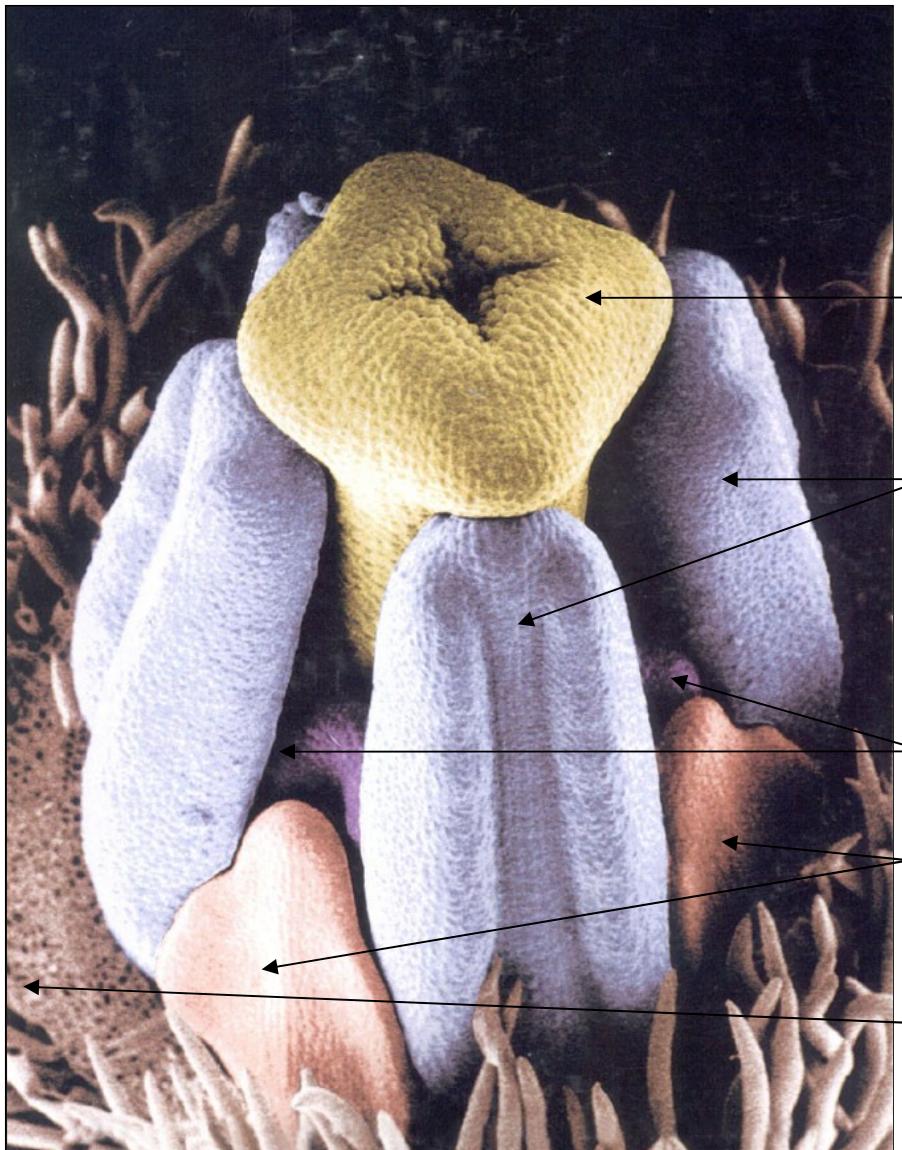
mikrosporogeneze
mikrogametogeneze

Clarkia xantana (Onagraceae)

Am. J. Botany

[http://www.botany.org/
plantimages](http://www.botany.org/plantimages)

Photo:
C. J. Runions
Cornell University

blizna s čnělkou

větší prašníky

menší prašníky

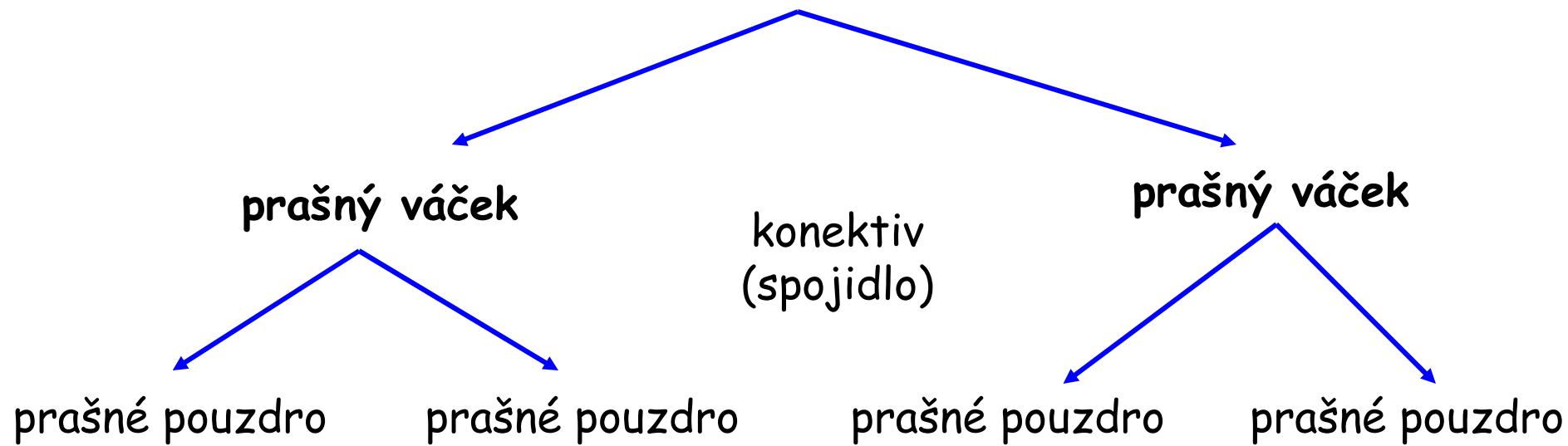
petaly

sepaly s trichomy

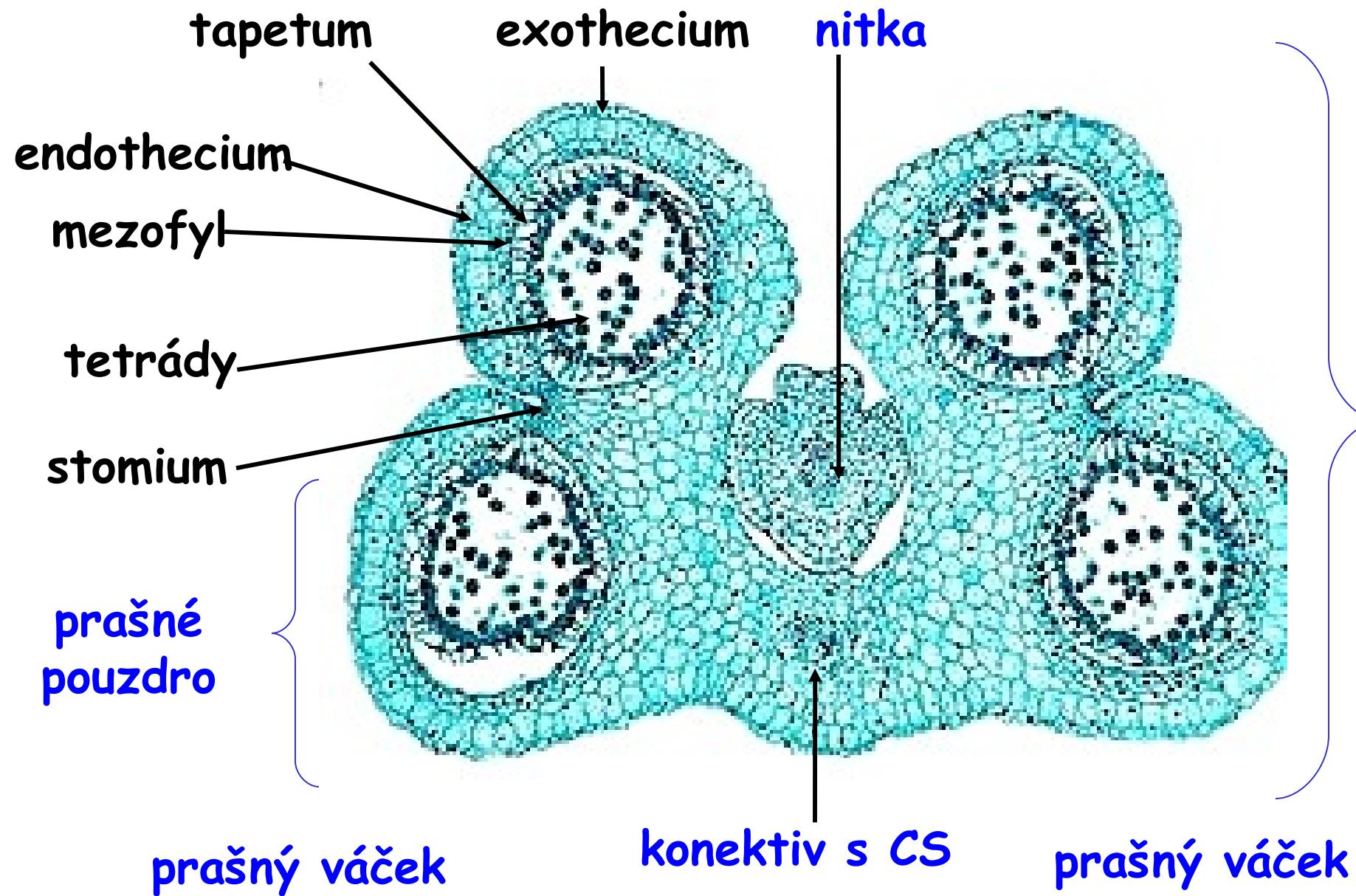
SE micrograph of an early floral developmental stage

Samčí rozmnožovací orgán = tyčinka soubor tyčinek = androeceum

- tyčinka se zakládá jako meristematický hrbolek na vrcholu květního základu
- z baze **nitka (filamentum)**
- z apexu **prašník (anthera)**

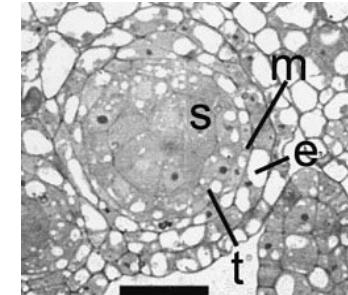

Řez prašníkem lilie

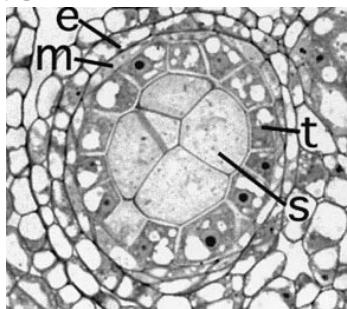
Mikrosporogeneze

vývoj mikrospor ze
sporogenních buněk

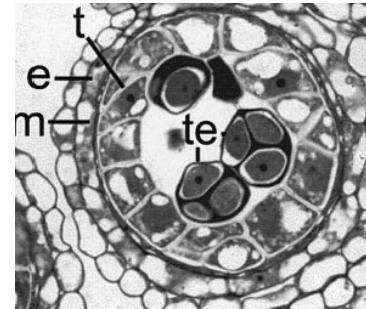

redukční
meiot.
dělení

mikrosporocyty
pylové mateřské
buňky (PMC)

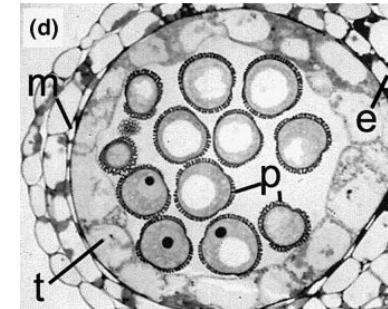

tetrády
mikrospor

kaláza

mikrosropy

Stavba stěny prašníku

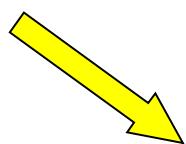
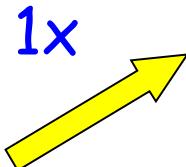
- **exothecium** = pokožková vrstva s kutikulou
- **endothecium** = subepidermální, vláknitá vrstva
- střední vrstva = **mezofyl**, parenchymatické pletivo
- **tapetum** = výstelka prašného pouzdra
  - žlaznaté (sekretorické)
  - amebooidní = periplazmodium
- **stomium, hypostomium**

Mikrogametogeneze

= vývoj samčích gamet

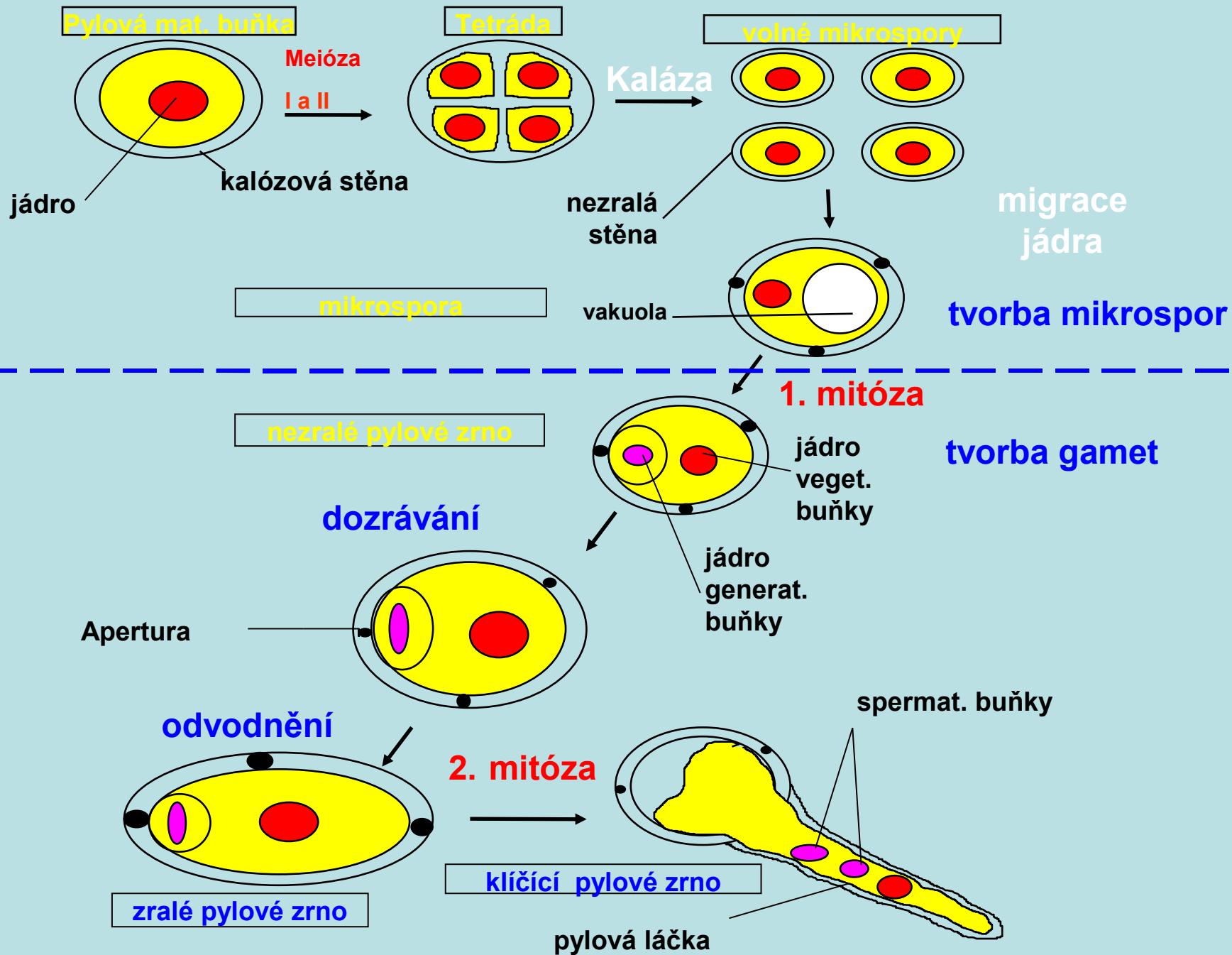
mikrospory

mitóza

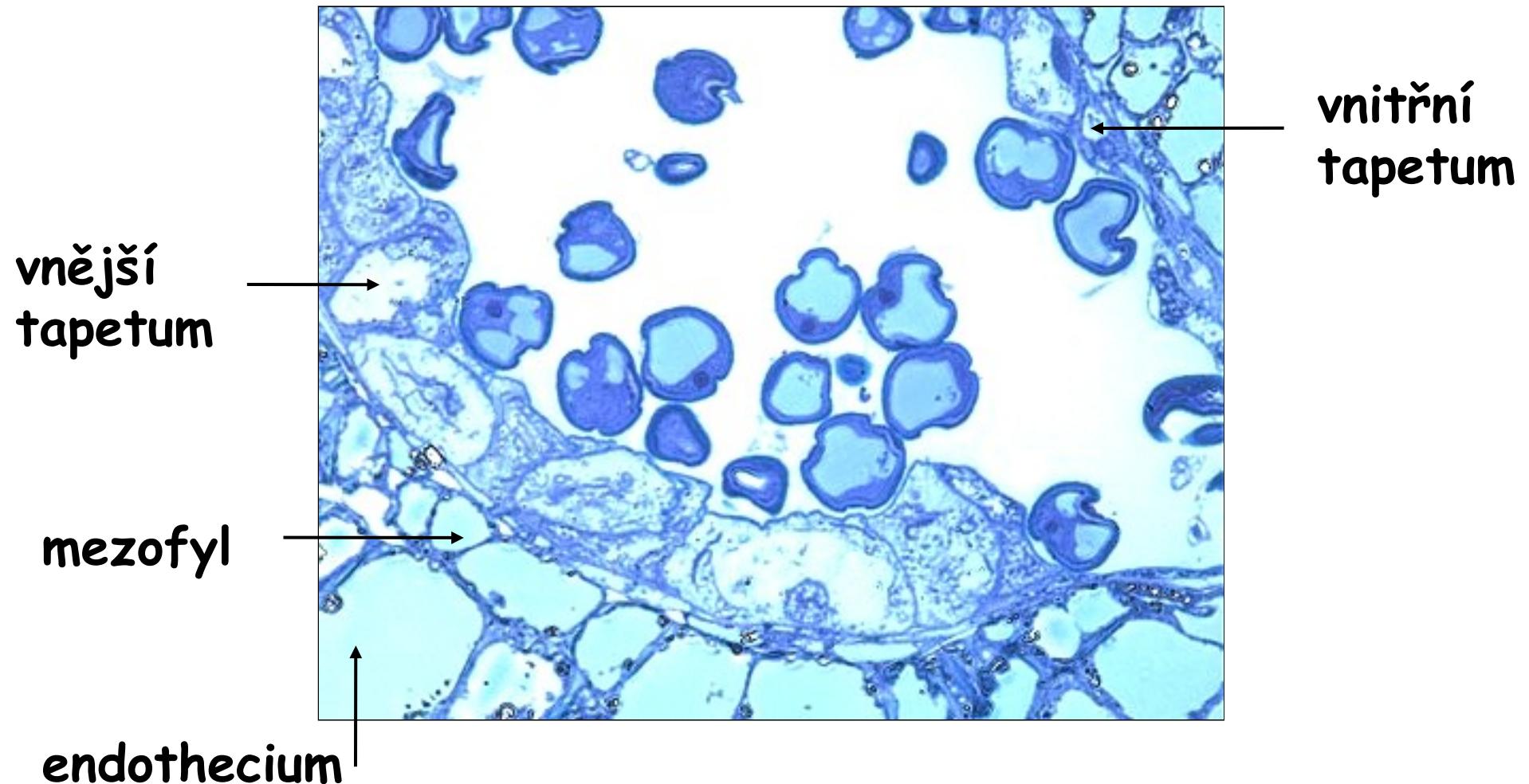

pylová zrna
dvoubuněčná
(tabák)

pylová zrna
tříbuněčná
(*Arabidopsis*, trávy)

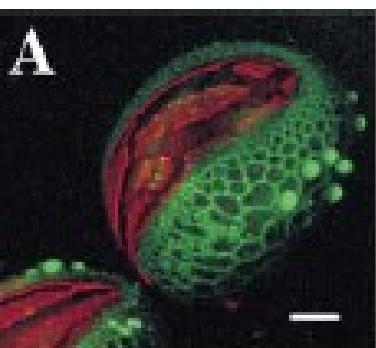
Nicotiana tabacum L. SR1

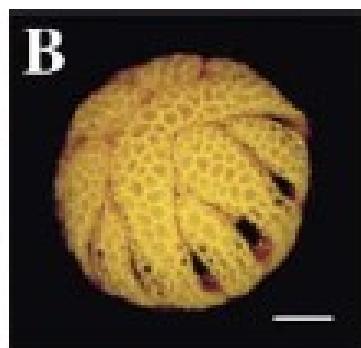
Vakuolizované mikrospory
polotenký řez, pryskyřice SPURR

Variabilità pylu

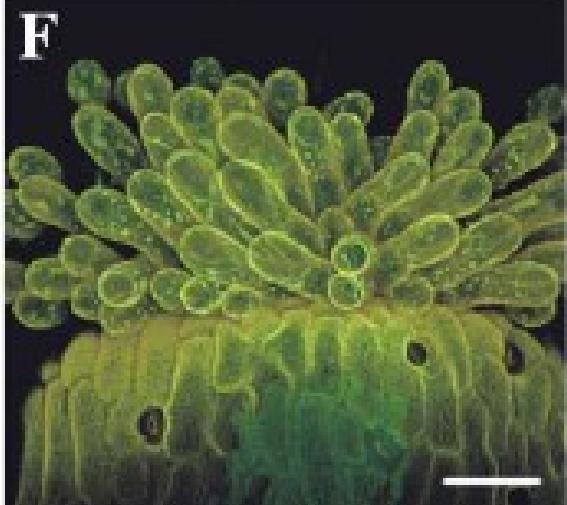
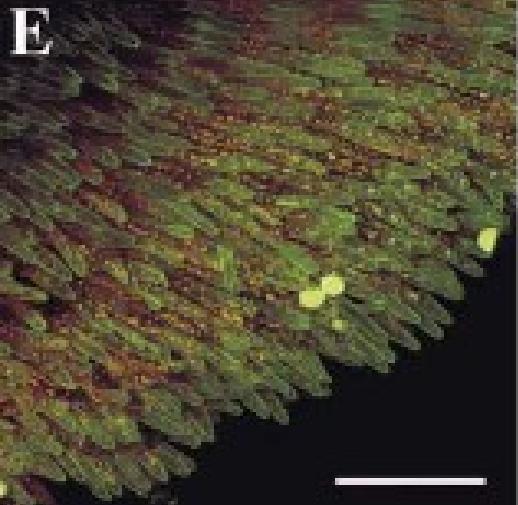
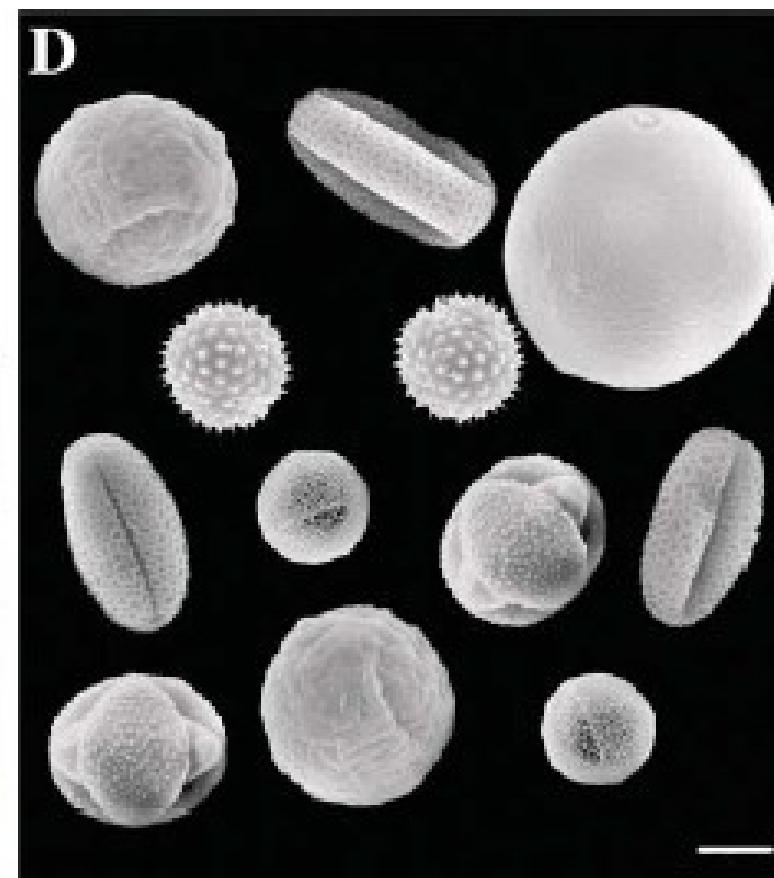
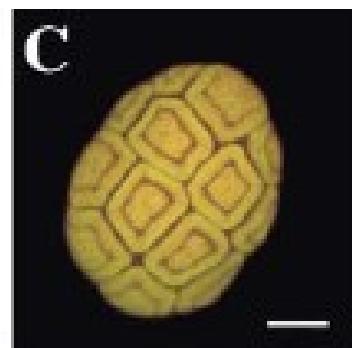
Lilium

Passiflora

Accacia - polyady

Torenia

Arabidopsis

Edlund et al. 2004

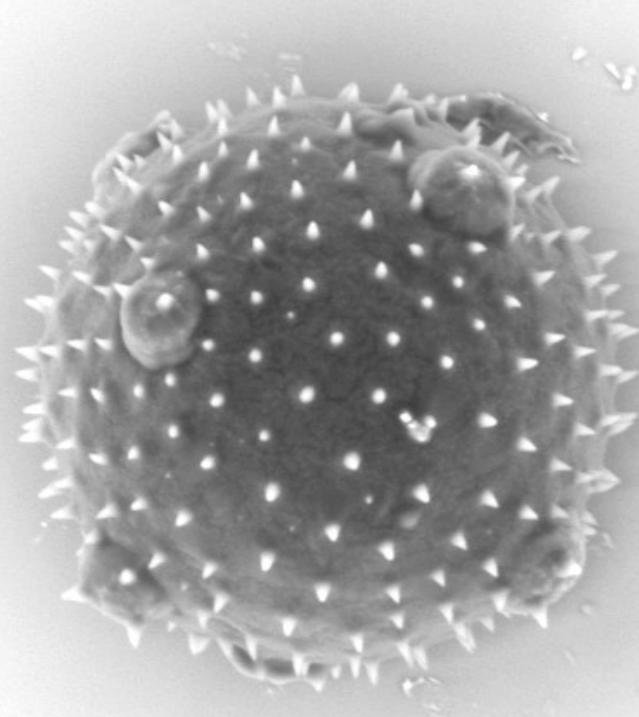
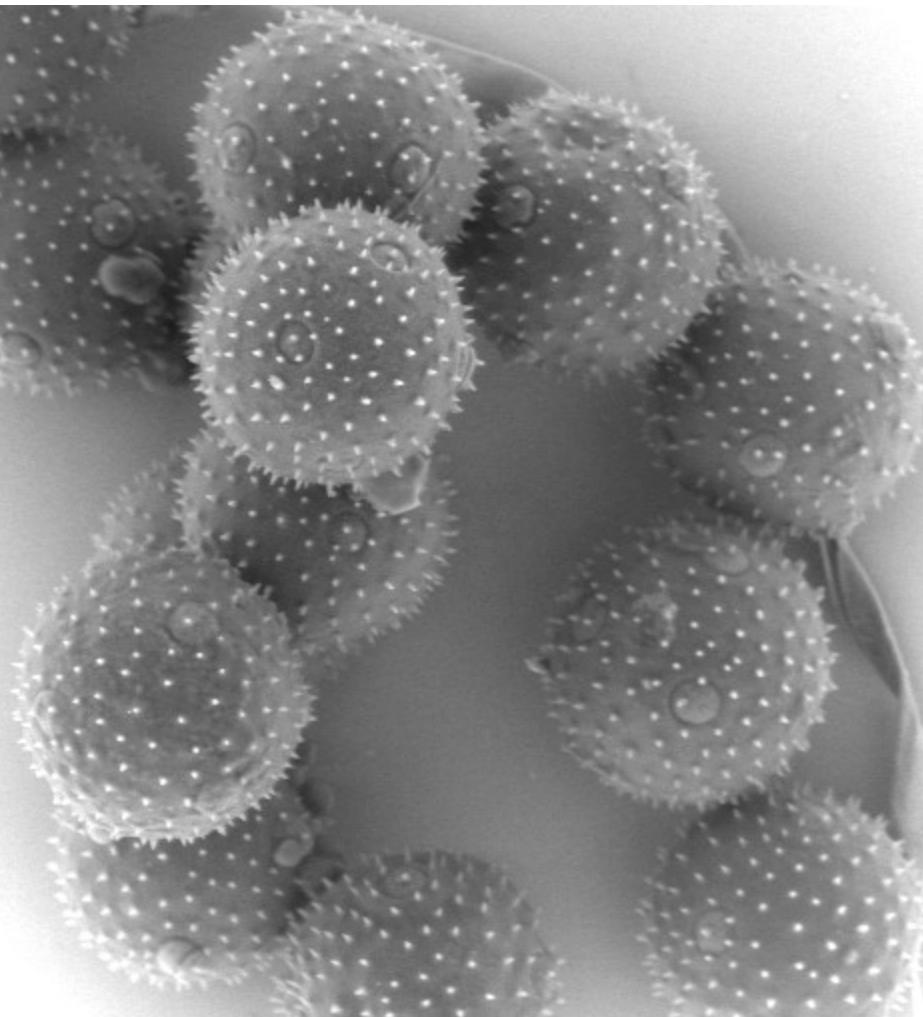
Nicotiana tabacum L.

desikovaný pyl
3 (-4) apertury

SEM, vysušeno metodou
„critical point dry“, pozlacenno

Cucurbita pepo L.
AQUASEM

mnoho apertur -
polysyfonické klíčení
pylu

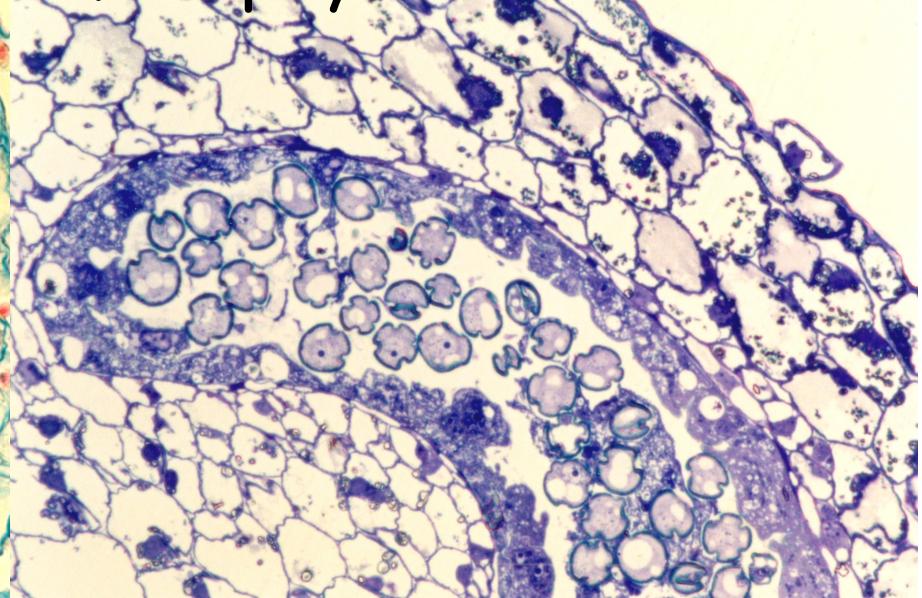
parafínový řez:
alciánová modř
jaderná červeň

Vývoj prašníku tabáku

profáze I. mikrospory

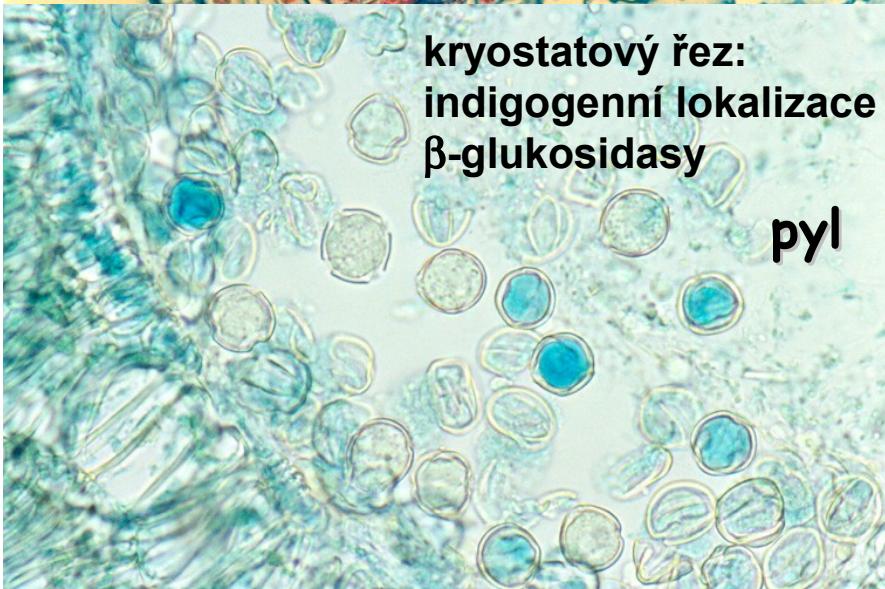

polotenký řez:
toluidinová modř

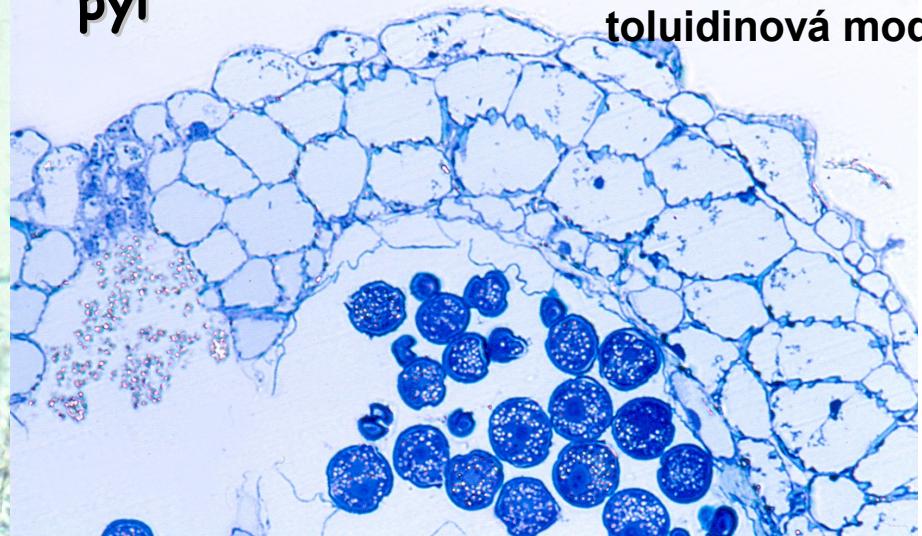
kryostatový řez:
indigogenní lokalizace
 β -glukosidasy

pyl

polotenký řez:
toluidinová modř

pyl

Barvení pylu - materiál

květy a poupatá:

- *Cyclamen persicum*
- *Fuchsia sp.*
- *Setcreasea purpurea*
- *Tradescantia sp.*

Hodnocení viability pylu

- barvení - často nadhodnocuje životaschopnost pylu
- fluorescenční mikroskopie - aktivita enzymů: esterázy (substrát FDA), peroxidázy (substrát TTC)
- klíčivost pylu *in vitro*

médium pro klíčení pylu *in vitro*:

Brewbaker - Kwack (1964)	100 ml
H_3BO_3	10mg
$\text{Ca}(\text{NO}_3)_2 \cdot 4 \text{ H}_2\text{O}$	30mg
$\text{MgSO}_4 \cdot 7 \text{ H}_2\text{O}$	20mg
<u>KNO_3</u>	<u>10mg</u>
+ 10% sacharóza	

nebo 10% sacharóza a 1% agar (nanesení média na podložní sklo)

Diferenciální barvení pylu

Alexander 1969

96% ethanol	10 ml
malachitová zeleň	10 mg
destilovaná voda	50 ml
glycerol	25 ml
fenol	5 g
chloralhydrát	5 g
kyselý fuchsin	50 mg
oranž G	5 mg
ledová kys. octová	1 - 4 ml

abortovaná pylová zrna jsou zbarvena zeleně, dobře vyvinutá (neabortovaná) červeně